

BELARUSIAN
BASIC COURSE

TRANSCRIPTION
TEXTBOOK
Units 1-7

October 1995

Defense Language Institute
Foreign Language Center

UNIT 1**PART A.**

Exercise 2 Listen to the tape and pronounce the following words.

там	-	мама	-	мак
Том	-	тата	-	ТО
Ака	-	Тома	-	КОМ
КОТ	-	так	-	Томка

Exercise 3 Listen to the tape and circle the words you hear.

там, КОМ, мама, тата, атам, Тома.

Exercise 4 Listen to the tape and insert the missing letter in the appropriate space.

Кама	-	камок	-	Ака
тата	-	мама	-	КОТ
атаман	-	атака	-	так

Exercise 8 Listen and pronounce the words.

МОХ	-	МЕХ	-	СМЕХ	-	мак
ух	-	вус	-	сук	-	муха
аса	-	НОС	-	сауна	-	смак

Exercise 9 Listen to the tape and pronounce the words you hear.

МОХ, вус, сук, муха, смак, атака, КОТ, МОХ.

Exercise 11 Listen to the tape. You will hear the words listed below pronounced. Insert the missing letters.

вана, метро, акно, норма, сок, так, тост, стол.

Exercise 17 Look at the map of Eastern Europe below. Listen to the tape. You will hear the names of the countries surrounding Belarus. Number them in the order you hear them.

Польшча, Украіна, Расія, Латвія, Літва.

Exercise 18 Continue listening to the tape. Now you will hear names of the countries and their capitals. Write down the names in Belarusian.

Польшча	-	Варшава
Украіна	-	Кіеў
Расія	-	Масква
Латвія	-	Рыга
Літва	-	Вільнюс

Exercise 22 Get acquainted with the Belarusian cities.

Магілёў, Брэст, Барысаў, Пінск, Мазыр, Маладзечна, Рэчыца, Слуцк.

Part B.

Exercise 1 You will hear several short dialogues in which Belarusians introduce themselves. Circle the names on the list when you hear them.

- 1
 - Мяне завуць Ігар.
 - А мяне Каця.
 - Дзень добры!
 - Дзень добры!

- 2
 - Мяне завуць Алеся.
 - А мяне Міхась.
 - А гэта Ірына.

3

- Мяне завуць Вера, а гэта Тамара.
- Мяне завуць Антось, а жэта Слаўка.

Part D.

Exercise 1 Listen to the tape. Write letters you hear. Underline the vowels.

а, б, г, е, д, к, м, о, р, т, х, я.

Exercise 2 Listen to the tape. You will hear an itinerary for a trip. Circle the cities you hear mentioned.

Хьюстан - Маямі - Атланта - Вашынгтон -
Нью-Йорк- Бостан.

Exercise 3 Listen to the list of lottery prizes, and check off the ones named.

тэлефон, фотаапарат, радыё, кінакамера, гітара, шакалад.

Exercise 4 Listen to the announcer on the tape reading the names of people to be invited to a party, and check off the names you hear mentioned.

Акімава Ганна Антонаўна
Бяроза Аделя Станіславаўна
Валахаў Мікалай Сцяпанавіч
Дзеружынская Алена Пятроўна
Смірнова Сафія Піліпаўна

Exercise 5 Listen to the tape and write down the names of the states you hear. Write in Belarusian.

Каліфорнія, Тэхас, Айдаха, Вашынгтон, Ілінойс, Мантана, Віскансін,
Фларыда, Вермонт, Мэрыленд.

Exercise 6 Now you will hear the capitals of some states. Write them down in Belarusian.

Сакрамэнта, Спрынгфілд, Бостан, Осцін, Алімпія.

Part E

Exercise 2 Listen to the tape and pronounce phonetically correct sounds.

нажы -	нашы	сук -	жук
вужу	- вушы	торт -	порт
хаджу	- хачу	шар -	жар

Exercise 4 Listen to the tape and transcribe the words you hear. Write the words with slash marks between the syllables.

мама	порт
хачу	піянер
шар	капіталізм

Part F

Exercise 2 (a) Listen to the tape. You will hear the names of the thirteen original colonies. Write them down in Belarusian.

Род-Айленд
 Дэлавер
 Масачусетс
 Паўночная Караліна
 Паўднёвая Караліна
 Нью-Гэмпшыр
 Вірджынія
 Мэрыленд
 Пенсільванія
 Нью-Йорк
 Нью-Джэрсі
 Канэцікут
 Джорджыя

(b) Now you will hear the names of the capitals of these states. Write them down in Belarusian.

Трэнтан
Олбані
Канкорд
Райлі
Каламбія
Бостан
Анапаліс
Хартфард
Дувр
Харысбург
Правідэнс
Рычманд
Атланта

Unit 2

Part A

Exercise 1

Listen to the tape and identify the relationship between the people and state whether its formal or informal

- 1 - Прывітанне, Алесь!
- Прывітанне, Марына!
- 2 - Дзень добры, спадар Адам!
- Дзень добры, спадарыня Вольга!
- 3 - Добрай раніцы, Рыгор!
- Добрай раніцы, Алена Пятроўна!
- 4 - Прывітанне, Юрка!
- Прывітанне, Ганна!

Exercise 3 Listen to the three dialogues. Answer the questions by filling in the charts

Дыялог 1 Давайце пазнаёмімся

- Давайце пазнаёмімся! Мяне клічуць Янка.
- Лора. Лора Томпсан.
- Вельмі прыемна. Вы амерыканка?
- Так, амерыканка.
- А дзе вы жывеце ?
- У Бостане, штат Масачусэтс.
- Вы студэнтка?
- Я студэнтка.
- Я таксама студэнт.

Дыялог 2 Дазвольце адрэкамендавацца

- Добры дзень. Дазвольце адрэкамендавацца. Я новы студэнт.
- Вельмі прыемна. А як ваша прозвішча?
- Сміт. Алан Сміт.
- Рыбіна Алена Пятроўна. Я ваша настаўніца.2
- Прабачце, як ваша імя па бацьку?
- Пятроўна.
- Дужа прыемна з вамі пазнаёміцца Алена Пятроўна.
- Вы, здаецца, амерыканец?
- Так, амерыканец, з Нью-Ёрку

Дыялог 3 Вы канадзец?

- Давайце пазнаёмімся. Робэрт.
- Святлана.
- Вельмі прыемна Святлана. У вас прыгожае імя.
- Дзякуй. Робэрт-гэта ангельскае імя?
- Так, я канадзец.
- Як цікава. Я хачу наведаць Канаду. Вы з Ванкувера?
- Не, я з Таронта. Я вучуся ва ўніверсітэце.
- Я таксама ва ўніверсітэце, толькі ў Мінску.

Part D

Exercise 1 Listen to the three dialogues. Transcribe each of them in the space provided.

Дыялог 1

- Прывітанне, мяне завуць Марыля.
- Вельмі прыемна, Адаць.
- Марыля, ваша прозвішча Назарэнка?
- Не, Яроменка.
- А я Адаць Кандратовіч.

Дыялог 2

- Марына Алегаўна, а вас як завуць?
- Том. Том Сміт.
- Вы наш новы студэнт?
- Так.
- Вельмі прыемна.
- Вельмі прыемна.

Дыялог 3

- Прывітанне, я новы настаўнік, Фёдар Пятровіч.
- Вельмі прыемна, Кацярына Іванаўна.
- Вы з Беларусі?
- Так з Беларусі, з Мінску. А вы?
- А я з Гомля.

Exercise 2 Listen to a short story. Make a gist in English in the space provided.

Добры дзень! Мяне клічуць Янка. Янка Брыль. Я жыву ў Мінску. Я студэнт універсітэта. Мая маці настаўніца. Яе завуць Алена Мікалаеўна. Мой бацька інжынер. Яго завуць Ігар Харытонавіч. Гэта мая сям'я! Прыемна пазнаёміцца!

Exercise 4 Listen to two short dialogues. Explain the difference between them.

Дыялог 1

- Добрай раніцы, Алесь!
- Прывет!
- Як справы?
- Ды ўсё добра!

Дыялог 2

- Добры дзень, Любоў Васілеўна!
- Добры дзень янка!
- Рады вас бачыць, Любоў Васілеўна!
- І я таксама, Янка!

Exercise 5 Listen to the message found on your answering machine and fill in the incomplete transcript given below.

Добры дзень, Барыс! Гэта Таццяна Кірылаўна, твая настаўніца беларускай мовы. Калі прыедеш, тэлефануй мне. Мой нумар 45-57-01. Дзякуй! Да пабачэння!

Part E

Exercise 16 Work in groups. Listen to the tape. It gives you the information about people living in different countries. Fill in the chart with the information you hear.

Давайце пазнаёмімся! Мяне клічуць Васіль. Прозвішча Назарэнка. Я студэнт з Гродна. Вучуся ў універсітэце. А гэта мае сябры.

Вера Круглова. Вучуся ў інстытуце, у Гомлі.

Антон Макарэня. Жыву ў Баранавічах. Вучуся ў тэхнікуме.

Part F

Exercise 1 Listen to the tape describing the schedule. Write down the names of the teachers next to the subjects they teach.

Фанэтыка	:	Свірыдаў Аркадзь Міхайлавіч
Граматыка	:	Семяняка Людміла Андрэеўна
Чытанне	:	Крук Святлана Мікалаеўна
Літаратура	:	Патапава Тамара Сцяпанаўна

Практыка : Грушко Алесь Піліпавіч

Exercise 2 Listen to the tape. A spokesperson is announcing the names of the people who will work with you in one section.

Андрэеў Аркадзь Ціханавіч
 Валашына Вольжа Антонаўна
 Карпіевіч Наталля Васілеўна
 Лаўрыненка Валянціна Францаўна
 Яроменка Мікалай Мікалаевіч

Exercise 5 Listen to the dialogue. Fill in the missing words into the transcript.

- Прывітанне! Я новы студэнт
- Вельмі прыемна, Марк.
- Уладзімір. Ты амерыканец?
- Так, жыву ў Сан-Францыска, штат Каліфорнія.
- А дзе вучышся?
- У Сан-Францыска, ва ўніверсітэце.
- Вось як! Ну, дужа прыемна з табой пазнаёміцца.
- Мне таксама.

Exercise 11

(a) Listen to the tape while looking at the script

0	6	5	10
1	7	4	9
2	8	3	8
3	9	2	7
4	10	1	6
5		0	

(b) Listen to the tape and write down the numbers you here

3	9	2
5	8	1
6	7	0
7	4	7
9	3	6

(c) Listen to the tape and cross out the numbers you hear

1	3	7	4	6	10
2	4	8	5	7	9

(d) Write in the missing numbers as you hear them

$2 + 3$
 $5 + 3$
 $6 + 1$
 $7 + 3$
 $4 + 2$

Unit 3

Part A

Exercise 3 Listen to the tape. You will hear a short conversation. List alphabetically in Belarusian the items of clothing mentioned on the tape.

- Слаўка : Што ў цябе ў чамадане?
 Каця : Шмат рэчаў:сукенкі,спадніцы,джынсы,майкі,купальнікі
 Слаўка : Зразумела, чаму твой чамадан такі вялікі. Глядзі, якая ў мяне маленькая сумка.
 Каця : А што ты ўзяў?
 Слаўка : Толькі штаны, дзве кашулі, шорты і майку. Гэта ўсё.
 Каця : Добра, тады дапамажы мне з чамаданам.

Exercise 10 Listen to the three conversations at the customs in Belarus.

Дыялог 1 На мытні.

- М: - Ваш пашпарт!
 А : - Калі ласка
 М: - А дзе віза?
 А : - Віза, вось яна.
 М: - Так, гэта ваш чамадан?Адчыніце! Што гэта?
 А : - Кампутар.
 М: - А падарункі вязеце?
 А : - Не.
 М: - Добра,праходзьце. Усё. Наступны.

Дыялог 2 Пасля мытні.

- В: - Мішэл! Сардэчна запрашаем!
 М: - Вера! Дзень добры!Рада цябе бачыць!
 В: - Табе дапамагчы? Колькі ў цябе чамаданаў?
 М: - Не, дзякуй. У мяне толькі адзін чамадан і сумка.
 В: - Сумка вялікая! Што там?
 М: - Кнігі і падарункі.
 В: - А якія кнігі?

- М: - Дома паглядзім. Хадзем на таксі!
 В: - Не трэба таксі. У мяне машына.
 М: - Якая машына?
 В: - Мая новая машына!
 М: - Вось гэта так! Вось гэта сюрпрыз!
 В: - Добра! Сядай хутчэй! Паехалі!

Дыялог 3 На мытні.

- М: - Добры дзень. Дэкларацыю, калі ласка.
 А: - Вось, калі ласка.
 М: - Чые гэта чамаданы? Вашыя?
 А: - Так, мае.
 М: - Адчыніце, гэты вялікі. Што гэта?
 А: - Падарункі, відыкасеты.
 М: - Колькі?
 А: - Пяць і адзін дыск.
 м: - А што на іх запісана?
 А: - Музыка.
 М: - Якая?
 А: - Наша, амерыканская.
 М: - Добра. Зачыніце чамадан. Праходзьце.

Part B

Exercise 1 Listen to the dialogue at the customs in Brest.

- Т: : Добрай раніцы
 А: : Добрай раніцы
 Т: : Баш пашпарт
 А: : Калі ласка
 Т: : Дзе ваша віза?
 А: : Вось яна
 Т: : Колькі ў вас чамаданаў?
 А: : Тры
 Т: : Так, зразумела. Падарункі вязеце?
 А: : Так, новыя слоўнікі на беларуска-ангельскай мове
 Т: : Дзе будзеце жыць у Беларусі?
 А: : У Мінску і ў Гомлі.

Т : Добра. Сардэчна запрашаем у Беларусь. Праходзьце, калі ласка. Наступны.

Exercise 5 You have been asked to interpret for a person who is going through customs at the Minsk-2 airport.

Belarusian speaker's part

Дэкларацыю, калі ласка.

Візу!

Чый гэта чамадан?

А гэты маленькі?

Адчыніце, калі ласка.

Што ў вас ў чамадане?

Якая ў вас тэхніка?

Колькі ў вас касетаў?

Якія гэта касеты?

А кнігі ёсць?

Праходзьце!

Exercise 6 Listen to the tape introducing a person. Transcribe this short introduction.

Добры дзень! Я беларуска з Мінска. Мяне клічуць Алена. Маё прозвішча Пашкевіч. Я студэнтка.

Part D

Exercise 1 Listen to the announcement in a store, and circle the items the store offers.

МАГАЗІН-САЛОН

Магазін-салон «Электронтэхніка» запрашае наведвальнікаў і жыхароў нашага горада. У шырокім продажу замежнае і айчыннае

абсталяванні, кампутары, тэлевізары, відэамагнітафоны. У залах магазіна вы знойдзеце таксама тэлефаксы, ксераксы і шмат іншага неабходнага вам для сучаснага жыцця.

Адрас магазіна-салона «Электронтэхніка» - прашпект Машэрава, 24.
Тэлефон для даведак : 22-13-10.

Магазін мае свае філіялы таксама ў іншых гарадах Беларусі.

Тэлефоны філіялаў :

у Брэсце - 2-15-11

у Віцебску - 3-23-15

у Гомлі - 5-14-19

у Наваполацку - 3-13-18

у Лідзе - 6-11-17

Exercise 2 Listen to the announcement and determine what is being advertised.

Фірма «Мара» запрашае вас наведаць новы магазін фірмы «Для цябе». Заўсёды ў продажу адзенне лепшых дызайнераў свету. Вы можаце набыць у магазіне ці заказаць па каталогу джынсы, джынсовыя курткі і касцюмы айчыннай і замежнай вытворчасці. Набыўшы адзенне, не забудзьцеся наведаць вялікую секцыю абутку. Адрас магазіна фірмы «Мара» - Партызанскі прашпект, 15. Тэлефон для даведак: 45-57-01. Паўтараем адрас магазіна: Партызанскі прашпект, 15.

Новы магазін чакае пакупнікоў!

Exercise 3 Listen to the recording at the customs in Belarus. Check off the items that can't be taken out of the country.

Забаронена вывозіць з Беларусі жыхарам, якія жывуць за яе межамі, а таксама тым, якія знаходзяцца ў Беларусі ў якасці турыстаў, ці праязджаюць праз тэрыторыю рэспублікі наступныя тавары: вырабы з каштоўных мяталаў і камянёў, бытавыя электрапрылады, халадзільнікі, фотаапараты, кінакамеры, радыё і электроннае абсталяванне, аўтамабільныя запчасткі, каву, ікру, тэлевізары і відэамагнітафоны, касеты, персанальныя кампутары, дыскеты, а таксама каштоўныя карціны і прадметы культуры.

Part E

Exercise 13 Listen to the tape to check your answers.

- Чыя гэта кніга?
- Чый гэта чамадан?
- Чыя гэта газета?
- Чый гэта кампутар?
- Чый гэта фотаапарат?
- Чыя гэта сукенка?
- Чыя гэта спадніца?
- Чыё гэта паліто?

Part F

Exercise 3 Listen to the tape. You will hear the conversation called <untitled>. Where does the conversation take place?

- М: - Дзе ваша дэкларацыя?
- А: - Калі ласка.
- М: - Гэта вашы чамаданы?
- А: - Так, вось гэты чорны. А гэта кампутар.
- М: - Персанальны, так? А касеты маеце?
- А: - Маю. Дзесяць.
- М: - Зразумела. Літаратуру маеце?
- А: - Толькі беларускія і ангельскія слоўнікі.
- М: - Добра, зачыніце чамадан. Праходзьце.

Exercise 4 Listen to the conversation. Answer the following questions in Belarusian.

- А: - Прывітанне, Том. Сардэчна запрашаю! Як справы?
- Т: - Добра, добра. Прывітанне!
- А: - Які вялізны ў цябе чамадан!
- Т: - Гэты маленькі таксама мой. Тут ў мяне толькі адзенне, а там усё астатняе: падарункі, фотаапарат, касеты
- А: - Падарункі? Для каго?

- T: - Для ўсіх. Вось глядзі!
A: - Во, новы дыск «Ролінг Стоўнз»! Ну, Том, ты малайчына!
Вялікі дзякуй!
T: - Няма за што
A: - А ў мяне для цябе ёсць сюрпрыз!
T: - Сюрпрыз! Які?
A: - Пойдзем, пабачыш.

They went outside.

- A: - Во глядзі!
T: - Машына? Гэта твая?
A: - Так, мая. Сядай калі ласка, паехалі. Тут нельга доўга стаяць.

UNIT 4

Part A

Exercise 2 (b) Listen to the dialogue. Fill out the chart below with the appropriate information.

- Прывітанне ,Янка!
- Добры дзень, Марыля! Рады цябе бачыць. Як справы?
- Добра. Я зараз вучуся ў палетэхнічнай акадэміі.
- Сапраўды? На якім курсе ?
- Ужо на другім.
- Малайчына! Напэўна, цяжка вучыцца?
- Так, даволі. Асабліва матэматыка і вылічальная тэхніка. Але я шмат працую.
- Гэта вельмі цікава, а я ,вось, не ведаю ,куды пайсці вучыцца. Можа , на гістарычны ...

Exercise 5 (a) Listen to the conversation. List names of the persons speaking and the subjects they are taken at school.

- Віталь, прыходзь да мяне ўвечары!
- Дзякуй, але я вельмі заняты.
- А што ты робіш ?
- Мне трэба прачытаць беларускую літаратуру, ажно 52 старонкі. Ды яшчэ хімію зрабіць.
- Усё роўна, прыходзь, калі прачытаеш, я дапамагу цябе зрабіць хімію.
- Дзякуй, вельмі добра! Я пакуль што буду чытаць.
- А якія прадметы ты вывучаеш зараз ?
- Шмат: ангельскую мову, гісторыю, біялогію,эканамічную геаграфію.
- Цяпер я разумею, чаму ты такі заняты . У мяне толькі чатыры прадметы: хімія, беларуская мова, вышэйшая матэматыка і фізіка.
- Таксама нямала. Добра да вечара !
- Да вечара!

Exercise 6 Listen to the conversations.

Дыялог 1 У перапынку.

- Б. — Можна ўвайсці?
 А. — Калі ласка! Уваходзьце! Амерыканец?
 — Так.
 — Займаешся ў нашым інстытуце ?
 — Так, вывучаю беларускую літаратуру.
 — А дома, дзе вучышся?
 — Дома?
 — Так, у ЗША?
 — А, у ЗША! Я вучуся ў Стэнфардскім універсітэце.
 — А на якім курсе?
 — На другім.
 — А я на чацвертам!
 — Прабач, у мяне зараз кансультацыя. Я спазняюся!
 — Прашу прабачэння. Ведаеш, я твой сусед. Хутка ўбачымся!

Дыялог 2 У бібліятэцы

- Можна?
 — Калі ласка!
 — Амерыканка? Вы вучыцеся ў нашым інстытуце?
 — Так, я вывучаю беларускую мову.
 — Але, вы вельмі добра размаўляеце па беларуску. На другім курсе вучыцеся?
 — Так, на другім. Прыемна пазнаёміцца , Юрась!
 — Вельмі прыемна, Кэтрын!. Прабачце, ужо дзве гадзіны, я вельмі спяшаюся.
 — Да пабачэння!

Дыялог 3 Я вас не зразумеў

- Б. — Бачу, вы чытаеце часопіс па вылічальнай тэхніцы.
 А. — Прабачце, я вас не зразумеў. Што вы гаворыце?
 Калі ласка , павольней. Я дрэнна разумею па беларуску
 — Так вы не беларус?
 — Не, я стажор з ЗША.
 — Я кажу: вылічальная тэхніка, кампутары... Разумеете?

- Кампутары! Разумею, але ў Мінску я вывучаю беларускую мову.
- Вы вельмі добра размаўляеце па беларуску.
- Не, не, што вы ! Я размаўляю яшчэ зусім дрэнна.
- Нічога. Давайце знаёміцца! Сяргей!
- Вельмі прыемна, Мішэл.

Part B

Exercise 8 Listen to the schedule. Write it down in the space below.

- Саша, хутчэй, ужо 7:30.
- Не хвалюйся, першу ўрок у 8:30.
- У 8:30?!
- Так, 8:30—9:30 — ангельская літаратура, 9:45—10:30 — граматыка.
- Добра, убачымся ў 11.
- На жаль, у 11 не магу.
- Чаму?
- Адну хвілінку... 11— 11:45 у мяне гісторыя. Давай у 12. Да адной гадзіны я свабодны.
- Добра, убачымся ў 12.

Part D

Exercise 1 You will hear segments of a welcoming speech from the Deputy Minister of Education of Belarus to foreign students.

Мы вельмі рады, што вы прыехалі да нас. Напэўна, вы ўжо пазнаёміліся з нашым горадам, а зараз я пазнаёмлю вас з нашымі ўніверсітэтамі і інстытутамі. Амаль у кожным вялікім горадзе ёсць універсітэт. Напрыклад, у Мінску — Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, у Гродне — Гродзенскі ўніверсітэт. Таксама ў Мінску ёсць яшчэ розныя інстытуты і навучальныя ўстановы. Універсітэты і інстытуты рыхтуюць філолагаў, гісторыкаў, эканамістаў, правазнаўцаў, фізікаў, матэматыкаў. Большасць нашых студэнтаў — жыхары Беларусі, але ёсць студэнты, якія прыехалі да нас з іншых краін і гарадоў былога Саветаў Саюза.

Усе, хто паспяхова вучыцца, атрымліваюць стыпендыю. Мінімальны памер стыпендыі — 16000 рублёў. Студэнты звычайна вучацца 5 год. Пасля заканчэння вучэбнага года яны праходзяць практыку.

Студэнты едуць у навуковыя цэнтры, навукова-даследчыя станцыі, у экспедыцыі, у інстытуты, рэдакцыі газетаў і часопісаў. Будучыя настаўнікі праходзяць практыку ў школах.

У Беларусі займаецца таксама вялікая колькасць замежных студэнтаў з Еўропы, Афрыкі, Паўночнай і Паўднёвай Амерыкі. Шмат якія вывучаюць зараз беларускую мову. Усе прадметы ва ўніверсітэтах і інстытутах выкладаюцца на беларускай мове. Зараз з'яўляюцца новыя спецыяльнасці, напрыклад «Класічная філалогія», «Славянскія Мовы». Як бачыце, ёсць магчымасці займацца і на гэтых новых факультэтах.

Я мяркую, што знаходжанне тут у Беларусі будзе не толькі карысным для вывучэння мовы, але і для знаёмства з нашай краінай, нашай гісторыяй і культурай, а галоўнае, з нашымі жыхарамі.

Я яшчэ раз вітаю вас у Беларусі і жадаю вам ўсяго найлепшага!
Поспехаў вам!

Exercise 2 Listen to the passage and make a transcription.

Летась адкрылі набор студэнтаў на беларуска-рускае (75 чалавек) аддзяленне. Факультэты замежных моў ўніверсітэта зараз выпускае спецыялістаў па англійскай, нямецкай, французскай і антычнай філалогіі.

Exercise 3 Listen to the news from the Belarusian local broadcasting network.

3 газеты «Наша Слова», 1994 N 10

Вялікую цікавасць у жыхароў Светлагорска выклікала дзейнасць філіі Беларускага гуманітарна — адукацыйнага цэнтра, работа якой пачалася з лістапада мінулага года. Навучанне вядзецца ў форме нядзельнага ліцэя. Вучням (а іх набралася 29) паглыблена выкладаюцца беларуская мова і літаратура, гісторыя мастацтва, асновы псіхалагічнага трэнінгу і нават італьянская мова.

Exercise 4 Write down the numbers you hear:

19	14	46
21	25	51
32	33	8
15	17	20
12	9	45

Exercise 5 You have a list of last names of citizens of Grodno. Now listen the tape and write down their phone numbers.

Маневіч 31-18-37	Гілевіч 12-15-53
Акулаў 19-23-56	Скарынкін 12-11-13
Росцікаў 19-24-42	Стралкоўскі 4-32-15
Шыпаў 33-32-31	Варывончык 8-15-18
Кароль 23-15-27	Жураўлёў 31-12-19

Part F

Exercise 1(a) You will hear a letter read from a Belarusian student seeking an American pen pal.

Прывітанне!

Мяне клічуць Алесь, маё прозвішча Патапаў. Уся мая сям'я жыве ў Мінску. Мой бацька — інжынер, ён працуе ў інстытуце, мая маці — настаўніца. Яна выкладае беларускую мову і літаратуру. Яна працуе ў школе. У мяне ёсць два браты. Яны яшчэ маленькія. Адзін вучыцца ў першым класе, а другі — у трэцім.

Я студэнт. Я вычуся на другім курсе. Я вивучаю вылічальную тэхніку. Гэта вельмі цікавая навука. Мы вивучаем не толькі вылічальную тэхніку, але і фізіку, хімію, матэматыку і ангельскую мову. Я ўжо даволі добра чытаю і разумею па ангельску, а вот размаўляю яшчэ не вельмі добра. Мне падабаецца ангельская мова. Дзе ты вучышся? На якім курсе? На якім факультэце? Я ведаю, што ты вивучаеш

беларускую мову. Што ты ўжо ведаеш па беларуску? Я вельмі рады з табой пазнаёміцца. Чакаю ліст на беларускай ці ангельскай мове. З павагай, Алесь.

Exercise 3 (c) Listen to an interview. You will hear only the answers.

-
- Я з Каліфорніі, з горада Лос-Анжэлес.
-
- Зараз я вычуся ва ўніверсітэце ў Мінску.
-
- Я вывучаю беларускую мову
-
- Мая спецыяльнасць славянскія мовы.
-
- А я вучуся на гістарычным факультэце.
-
- Я вучуся на другім курсе.

UNIT 5**Part A**

Exercise 3 Listen to the dialogues and answer the questions in English.

Размова 1 У інтэрнаце. Размаўляюць Патрык, амерыканскі студэнт, і Міхась, беларускі студэнт.

- П.: Дазвольце пазнаёміцца! Мяне завуць Патрык!
М.: Вельмі прыемна, Міхась. Вы, я бачу, размаўляеце па беларуску, Патрык?
П.: Яшчэ дрэнна. А вы? Вы размаўляеце па ангельску?
М.: Крыху. Вы даўно жывеце ў Мінску?
П.: Толькі адзін тыдзень.
М.: Толькі тыдзень! Не можа быць! Вы вучыцеся ці працуеце?
П.: Вучыся. У інстытуце замежных моў.
М.: У вас кожны дзень заняцці?
П.: Не, заняцці толькі ў панядзелак, сераду, чацвер і пятніцу. Аўторак- бібліятэчны дзень.
М.: Такім чынам у суботу і нядзелю вы адпачываеце?
П.: У суботу адпачываю, а ў нядзелю пачынаю рыхтавацца да заняткаў.

Размова 2 Білеты ў тэатр. Размаўляюць Марк і Марына

- М.: Але, Марына?
Ж.: Прывітанне, Марк! Як справы?
М.: Добра, слухай, у мяне ёсць білеты ў тэатр. Жадаеш пайсці?
Ж.: Вядома. А калі?
М.: У чацвер, у 7 гадзін.
Ж.: У чацвер, на жаль, я занятая. Ведаеш, у пятніцу - экзамен і ў мяне шмат працы.
М.: Так, разумею. Тады можа ў іншы раз сходзім.
Ж.: З задавальненнем.
М.: Тады я патэлефаную ў пятніцу пасля экзамену.
Ж.: Дамовіліся.

Размова 3 Пойдзем ў буфет! Размаўляюць Алена і Ясь.

- А.: Ясь! Прывет! Куды спяшаешся?
 Я.: На лекцыю! У мяне ў 10 гісторыя.
 А.: Ну, добра, добра, ідзі. Давай сустрэнемся пасля лекцыі, выпьем кавы.
 Я.: Вой, Аленка! У мяне ў 11 размова з настаўнікам. Можа ў 12?
 А.: У 12? Дзе?
 Я.: У буфеце, на першым паверсе.
 А.: Дзе ты кажаш?
 Я.: На першым паверсе, у буфеце.
 А.: Добра, дамовіліся. У 12, у буфеце.

Part D

Exercise 1 You will listen to a short recording from a Belarusian radio broadcast. Transcribe it in Belarusian.

Іштван Добі, які жыве ў Будапешце, у 18 год валодае 18 мовамі. Гэта асноўныя еўрапейскія мовы, такія як французская, іспанская, нямецкая, ангельская, а таксама мовы іншых краін.

Exercise 2 Listen to a daily schedule of a student of Belarusian polytechnical academy. Take notes.

Устаю ў 7 гадзін. Мыюся, адзяюся, снедаю.
 9:00 - 10:45 Першая лекцыя. Палітычная эканоміка.
 11:00- 12:30 Другая лекцыя. Беларуская мова.
 13:00 Абед ў сталоўцы акадэміі
 14:00-15:00 Лабараторныя заняцці
 15:30-16:30 Спартыўная падрыхтоўка
 У 5 гадзін прыходжу дадому. Адпачываю. Гляджу тэлевізар.
 У 7 гадзін вячэраю. Чытаю.
 У 11 гадзін вечара кладуся спаць.

Exercise 3 A letter on a tape. Ignat sent a letter on a tape to his American friend Barry. Listen to the recording. Take brief notes in Belarusian.

Дарагі, Бэры!

Вялікі дзякуй за твой ліст. Я вельмі чакаў на твой адказ. Рады пачуць, што ў цябе ўсё добра і ўсе курсы, якія ты вывучаеш цікавыя. Шкада толькі, што ты гэтакі заняты. Трыба заўважыць, што ў мяне таксама шмат працы. Напрыклад, у панядзелак, аўторак і чацвер у мяне па тры лекцыі, а ў сераду і пятніцу - дзве. Як ты бачыш, панядзелак, аўторак і чацвер - вельмі цяжкія дні. Па-першае, я ўстаю ў 7 гадзін, хутка мыюся, апранаюся і адразу іду снедаць. Потым іду ў клас. Першая лекцыя - Гісторыя Беларусі пачынаецца ў 9 гадзін. Наш настаўнік вельмі цікавы, шмат чаго ведае і яго прыемна слухаць. У 11 гадзін пачынаецца другая лекцыя - гутарковая практыка па ангельскай мове. Наша настаўніца сапраўдная амерыканка са штата Мэрылэнд. На заняццях мы размаўляем толькі па ангельску. Гэта раніцай. Потым я іду абедальніцу у сталойку, пасля гэтага мне яшчэ патрэбна слухаць ангельскія запісы на стужках. У 15 гадзін у мяне семінар па беларускай мове 18-19 стагоддзяў. У 17 гадзін я іду да сябе ў інтэрнат. Нарэшце, можна адпачыць, паслухаць музыку, пачытаць ці паглядзець тэлевізар. У пятніцу я ўжо такі стомлены, што не магу дачакацца суботы і нядзелі. Субота-мой самы любімы дзень. У нас няма заняткаў. У суботу раніцай я звычайна іду ў бібліятэку займацца, а ўдзень мы сустракаемся з сябрамі. Абедзем дзе-небудзь. Потым, увечары ідзем на канцэрт ці ў кіно. Вось гэтак праходзіць мой тыдзень. Але я задаволены, таму што вычыцца вельмі цікава і ў мяне шмат сяброў. Чакаю адказа.

Твой сябра, Ігнат.

Part F

Exercise 1 Listen to the conversation

Што ты робіш у нядзелю? Размаўляюць Нэталі і Алена.

А.: Нэт! Што ты робіш у нядзелю?

Н.: Нічога. А ў цябе, Алена, якія планы?

А.: Яшчэ не ведаю. Раніцай, пэўна, пайду ў краму, удзень трэба займацца, а вось увечары - у мяне білеты на балет.

Н.: Балет! Гэта цікава!

- А.: Жадаеш пайсці?
Н.: А які балет?
А.: Рамэа і Джульета.
Н.: З задавальненнем.

Exercise 5 Listen to the message on the answering machine , and write down the information.

Алё! Міхась? Гэта я - Яўген. Яўген Мальцаў. Міхась, слухай! У мяне прыемная навіна! Сюрпрыз! Я набыў білеты на канцэрт рок-гуртка з Амерыкі. Канцэрт адбудзецца на стадыёне «Дынама». У пятніцу ў 6 гадзін. Сустрэкаемся каля станцыі метро «Прашпект Фр.Скарыны» у 5 гадзін. Стой бліжэй да выхаду на прашпект. Добра? У 17:00, не запамятай!Калі што, дык звані мне дамоў сёння ўвечары. Ты ведаеш мой нумар - 25-57-31. Усё! Салют!

Exercise 7 Reconstruct an interview. Listen to the recording of the interview with the American student studying Belarusian. You will hear only the answers. Reconstruct five questions based on the answers.

Зараз 11 гадзін
Я іду на ўрок
На ўрок беларускай мовы
Мы чытаем, слухаем і размаўляем па беларуску.
З задавальненнем.

